

Klimatförändringarna och efterfrågan på miljövänlig fisk och skaldjur förändrar fisket i Arktis.

Miljömärkning av fisk och skaldjur kan höja priserna, men att bli certifierad kostar pengar. Samtidigt får arktiska fiskeflottor bränslesubventioner för att täcka kostnaderna, men det ökar föreningarna.

1 Du investerar i miljömärkningar för att sälja till klimatmedvetna kunder.

2 Du behåller bränslesubventioner så att fisket i Norra ishavet förblir konkurrenskraftigt.

3 Du avvecklar bränslesubventioner gradvis och hjälper till att gå över till renare fisketeknik.

Varmare vatten, föroreningar, förrymd odlingslax och dammar gör det svårare för vild lax att överleva i Arktis.

Detta skadar floderna och deras ekosystem, underlättar spridningen av parasiter och hotar både naturen och fiskenäringen.

1 Du skyddar vildlaxens livsmiljöer och gör fiskereglerna striktare.

2 Du höjer fiskekvoterna medan det fortfarande finns tillräckligt med vildlax.

3 Du investerar i laxkläckerier och i att restaurera floder för att hjälpa laxbestånden att växa.

När haven blir varmare flyttar vissa fiskar norrut till kallare vatten.

Detta öppnar nya fiskeplatser men leder också till konflikter om vem som får fiska vad och i vilken mängd, och sätter press på inhemska arktiska arter och ekosystem.

1 Du anpassar fiskeregler och kvoter för att fånga nya fiskarter.

2 Du fokuserar på att skydda inhemska arter i Norra ishavet.

3 Du försöker samarbeta med andra länder för att förhindra överfiske och konflikter.

Fartyg som trafikerar den arktiska isen kan föra med sig invasiva arter via sina skrov och barlastvatten.

Dessa inkräktare sprider sjukdomar till inhemska arter och skadar lokala ekosystem. Ändå ger den arktiska sjöfarten pengar och arbetstillfällen till regionen.

1 Du inför strikta regler för påväxt och barlastvatten i Norra ishavets vatten.

2 Du låter fartyg fortsätta utan extra regler om invasiva arter.

3 Du kräver att fartyg rengör sina skrov innan de går in i Norra ishavets vatten.

 Svar: se sidan 6

 Svar: se sidan 7

 Svar: se sidan 8

 Svar: se sidan 9

Varmare temperaturer, förändrade havsströmmar och stigande salthalter gör livet svårare för odlad fisk.

Norges laxodlingar drabbas redan av fler sjukdomar, parasiter och långsammare tillväxt.

1 Du investerar i vattenbrukssystem som klarar varmare vatten.

2 Du bromsar utbyggnaden av vattenbruk för att skydda miljön.

3 Du finansierar forskning för att övervaka klimateffekter och anpassa vattenbruksmetoder.

Drakfisken är en invasiv art som har vandrat till Medelhavet från Röda havet.

I avsaknad av naturliga fiender utnyttjar den födoresurserna. Det gör det svårare för inhemska arter att överleva.

1 Du lanserar en kampanj för att uppmuntra folk att äta drakfisk.

2 Du skapar medborgarforsknings- och dykarprogram för att spåra och avlägsna drakfisk i viktiga områden.

3 Du finansierar forskning för att se om nya rovdjur kan hjälpa till att kontrollera dem.

Blåkrabban är en invasiv art som fördes till Medelhavet från USA:s östkust via fartygs barlastvatten.

Utan naturliga fiender och med snabb förökning sprider de sig snabbt och skadar inhemska arter, deras livsmiljö, musselodlingar och fiskeredskap.

1 Du främjar fiske av blåkrabba och marknadsför den som en lokal delikatess.

2 Du investerar i storskaliga avlägsnandeinsatser och övervakningsprogram.

3 Du gör ingenting och hoppas att naturen hittar sin egen balans.

Studier visar att 12,9 % av fisken och skaldjuren på den grekiska marknaden är felmärkta.

Detta kan vara farligt för personer med allergier, skadar förtroendet för lokala fiskare och kan få människor att sluta äta fisk och skaldjur.

1 Du kräver DNA-testning och digital spårning för alla fisk- och skaldjursprodukter.

2 Du lanserar en nationell kampanj för att hjälpa folk att känna igen säsongsfisk och lokal fisk.

3 Du skapar en pålitlig märkning, "Mediterranean Verified", för spårbar fisk och skaldjur.

 Svar: se sidan 10

 Svar: se sidan 11

 Svar: se sidan 12

 Svar: se sidan 13

Mer än 93 % av de bedömda fiskbestånden i Medelhavet är överfiskade.

Detta drabbar lokala fiskare, ökar importen av fisk och skaldjur från hela världen och hotar regionens mattraditioner som bygger på lokal fisk och skaldjur.

1 Du inför strikta fiskekvoter och säsongsförbud.

2 Du främjar hållbart vattenbruk av inhemska arter.

3 Du lanserar ett kulturarvsprogram för fisk och skaldjur för att stödja kreativitet och hållbarhet inom matlagningssektorn.

Medelhavet värms upp 20 % snabbare än det globala genomsnittet.

Detta skadar kallvattenarter som blåfenad tonfisk, påskyndar spridningen av invasiva arter och accelererar havsförurningen, som hotar koraller, musslor och plankton.

1 Du skapar marina fristäder och fiskefria zoner.

2 Du stödjer forskning och anpassning för drabbat fiske och vattenbruk.

3 Du lanserar en klimatåtgärdsavtal för Medelhavet.

Östersjön blir alltmer förorenad på grund av läckage från jordbruk, städer och till och med avloppsrening, vilket förvärrar giftigheten.

Detta kan leda till att giftiga metaller som tallium ackumuleras, vilket skadar havslivet och äventyrar människors hälsa.

1 Du inför strikta regler för att begränsa avrinning från jordbruk och städer.

2 Du uppgraderar reningsverk för att minska utsläppen.

3 Du startar en informationskampanj med belöningar för att få alla att frivilligt minska föroreningarna.

Östersjön har blivit bullrigare på grund av sjöfarten.

Höga undervattensljud förvirrar sillen genom att stressa den, vilket förbrukar mer energi och gör det svårare för den att föröka sig. Detta hotar sillfisket, en viktig ekonomisk och kulturell resurs.

1 Du inför säsons- eller områdesbaserade fiskebegränsningar i bullriga zoner.

2 Du uppmuntrar tystare motorer och utrustning för fiske och sjöfart.

3 Du uppmuntrar folk att äta mer varierad fisk och skaldjur, så att de blir mindre beroende av sill.

 Svar: se sidan 14

 Svar: se sidan 15

 Svar: se sidan 16

 Svar: se sidan 17

Näringsläckage från jordbruket orsakar övergödning som leder till enorma algbloomningar i Östersjön.

Detta sänker syrehalten och skapar döda bottnar, dödar marint liv och skadar fiskare och vattenbruksföretag.

1 Du investerar i att avlägsna alger och öka syret för att förhindra döda bottnar.

2 Du främjar hållbart jordbruk på land för att begränsa näringsläckaget.

3 Du stödjer restaurering av kustnära våtmarker som filter mellan land och hav.

Många delar av Östersjön är skadade av mänskliga aktiviteter.

Fiskar som torsk förlorar de trygga platser de behöver för att leva och växa. Det innebär färre fiskar, fler hot mot den biologiska mångfalden och mot försörjningen för dem som är beroende av havet.

1 Du inför striktare fiskeregler så att fiskbestånden kan växa till igen.

2 Du lanserar storskaliga projekt för att restaurera livsmiljöer i viktiga områden.

3 Du främjar selektiva fiskeredskap som är skonsammare för naturen, men tillåter fortfarande fiske.

Många fiskarter i Östersjön fångas utan vetenskaplig rådgivning eller ordentlig övervakning.

Många fångster rapporteras inte, vilket gör det svårt att bedöma fiskbeståndens tillstånd. Det är ett hot mot den biologiska mångfalden och fiskets framtid.

1 Du ökar tillsynen och straffen för orapporterat fiske.

2 Du samarbetar med fiskare för att samla in bättre data och erbjuder belöningar för att rapportera fångster.

3 Du använder teknik som kameror och digitala loggböcker för att spåra vad som fångas på båtarna.

Svarta havet drabbas av en uppblooming av maneter som förts in via fartygs barlastvatten.

Deras gelatinösa massor är så tätta att de täpper till fiskenät och förstör fiskeredskap. Maneterna livnär sig på fiskägg och larver, vilket påverkar de inhemska arternas förökning. Turister blir också brända när de badar.

1 Du uppmuntrar fisket att använda krokare i stället för nät i drabbade regioner.

2 Du utvecklar ekonomiska användningsområden för maneter, som livsmedel, läkemedel eller gödningsmedel.

3 Du inför striktare kontroll av barlastvatten från fartyg för att förhindra ytterligare introduktion av invasiva maneter.

 Svar: se sidan 18

 Svar: se sidan 19

 Svar: se sidan 20

 Svar: se sidan 21

2

Illegalt, orapporterat och oreglerat fiske är ett stort hot mot hållbart fiske och den marina biologiska mångfalden i Svarta havet.

Genom att trotsa fiskekvoterna driver dessa metoder lokala arter mot utrotning och skadar fiskarnas försörjning.

- 1 Du ökar tillsynen och straffen för olagligt fiske.
- 2 Du stödjer lagligt fiske med incitament.
- 3 Du samarbetar med grannländer för att förbättra kontrollen.

Svar: se sidan 22

3

Klimatförändringarna värmer upp Svarta havet.

Ansjovis – en favoritfisk i lokala rätter – flyttar till kallare vatten där de är svårare att nå. Det gör att fiskarna fångar färre ansjovisar än tidigare.

- 1 Du inför striktare fiskekvoter för att skydda sardellbestånden.
- 2 Du främjar alternativa arter för att minska beroendet av sardell.
- 3 Du investerar i vattenbruk som ett komplement till fisket.

Svar: se sidan 23

4

Den invasiva Rapana venosa, en rovtlevande havssnäck, frodas i Svarta havet, tömmer bestånden av musslor och ostron och skadar den biologiska mångfalden.

Fiskarna diskuterar nu om de ska göra en ny affärsverksamhet av denna snäck eller begränsa dess spridning.

- 1 Du uppmuntrar fiskare att fånga den här snäckan med selektiva redskap som inte skadar andra djur eller havsbotten.
- 2 Du väljer att inte agera och litar på att naturen alltid hittar sin väg.
- 3 Du uppmuntrar till att skapa nya produkter av havssnäckan.

Svar: se sidan 24

5

Du får nya data som varnar för att bestånden av piggvar i Svarta havet minskar på grund av förstörda livsmiljöer och överfiske, inklusive illegalt fiske.

Piggvar är en av regionens mest värdefulla fiskar, viktig för både naturen och människorna.

- 1 Du inför striktare fiskekvoter och övervakning.
- 2 Du främjar fiske och konsumtion av alternativa arter med friskare bestånd.
- 3 Du investerar i odling av piggvar för att minska trycket på de vilda bestånden.

Svar: se sidan 25

1

Du får nya data som varnar för att bestånden av vild torsk minskar i Atlanten.

Torsk är en av de mest populära arterna bland konsumenter i Europa. Den spelar också en viktig roll i det marina ekosystemet, både som rovdjur och som byte.

- 1 Du stänger fisket av den här arten genom att införa ett moratorium.
- 2 Du sänker fiskekvoterna för torsk.
- 3 Du ger subventioner till fiskare för att införa redskap som minskar bifångsten av torsk.

Svar: se sidan 26

2

På grund av klimatförändringarna blir havet allt surare.

Det gör att det finns mindre karbonat tillgängligt i vattnet. Ostronodlare har observerat att detta får unga ostron att utveckla svagare skal, vilket gör dem mer sårbara.

- 1 Du ber odlarna att odla kelp för att göra vattnet mindre surt.
- 2 Du samarbetar med forskare för att prova starkare ostronstammar som klarar surt vatten bättre.
- 3 Du uppmuntrar odlare att kontrollera vattnet och tillsätta naturliga produkter som krossade skal eller kalksten för att justera pH-värdet.

Svar: se sidan 27

3

De flesta hästräkor som fiskas i Nordsjön bearbetas och skalas i Marocko, långt från fångstområdet.

Detta ökar koldioxidutsläppen kopplade till transporten.

- 1 Du låter allt vara som det är.
- 2 Du hjälper till att sätta upp maskiner för att skala räkor nära där de fångas.
- 3 Du investerar i sociala kooperativ där arbetare skalar för hand nära fiskezonen.

Svar: se sidan 28

4

Sedan 1960-talet har olje- och gasverksamheten i Nordsjön skapat affärer men också problem.

Tillsammans med bullriga fartyg och föroreningar gör den det svårare för havsdjur att leva och föröka sig.

- 1 Du minskar olje- och gasproduktionen drastiskt.
- 2 Du letar efter samma art att fånga i andra hav.
- 3 Du gör en överenskommelse med närliggande länder för att begränsa föroreningar och buller från olja och gas.

Svar: se sidan 29

5

Franska och brittiska fiskare tvistar om pilgrimsmusselfisket i Engelska kanalen.

Brittiska båtar fiskar året runt, men franska båtar måste sluta under en del av året för att skydda pilgrimsmusslorna. Franska fiskare anklagar briter för orättvis konkurrens och för att skada pilgrimsmusslorna.

- 1 Du inför tillsammans ett förbud mot kammusselfiske under viktiga fortplantningsperioder.
- 2 Du låter varje land fiska med egna regler, men inför ett deeskaleringsprotokoll om konflikter uppstår.
- 3 Du gör en gemensam plan för kammusslor med begränsningar och områden som stängs i tur och ordning.

Svar: se sidan 30

Ett oljefartyg sjunker under en kraftig storm och släpper ut olja i havet. Oljan dödar havsdjur, drabbar lokala fiskare och skadar kustmiljön allvarligt.

En stor mängd gödsel spolas ut i havet och orsakar tillsammans med det varma vattnet en stor algblomning. Människor kan inte samla skaldjur, och skaldjursodlare förlorar en stor del av sin skörd.

EU och Storbritannien undertecknar ett viktigt fiskeavtal för Engelska kanalen och Nordsjön. Det hjälper fiskarna att behålla sina rättigheter och gör det lättare att förvalta gemensamma fiskbestånd.

Efter valet beslutar Norges nya regering att inte tillåta gruvdrift på den djupa arktiska havsbotten. Detta bidrar till att skydda den marina biologiska mångfalden och förhindrar oåterkalleliga miljöskador.

Rekordlåg havsis gör att fler fartyg kan ta sig genom Arktis. Det gör havet mycket bullrigare än vanligt, vilket skrämmer och stör valar och andra havsdjur.

Forskare genomför en aldrig tidigare skådad expedition till Norra ishavet och upptäcker nya arter på havsbotten. Vissa av dem fridlyses, så tillståndet för djuphavsgruvdrift läggs på is.

Gammal ammunition från andra världskriget hittas i ett livligt fiskeområde i Östersjön. Den läcker giftiga ämnen, så fisket stoppas för att skydda människor.

En gasledning exploderar i Östersjön och släpper ut metan. Giftiga sediment från havsbotten blandas upp i vattnet och förgiftar djur, vilket drabbar fisket. För att inte tala om de marina arter som dödas av explosionen.

EU och Östersjöländerna ger nya subventioner för att hjälpa fiskare att gå över till ett mer ansvarsfullt fiske. Med detta stöd kan många fiskare nu använda säkrare och mer hållbara fiskemetoder.

En känd italiensk matinfluencer delar ett recept med blåkrabba på nätet. Receptet blir viralt, och fler människor börjar köpa denna krabba och äta fisk och skaldjur. Detta bidrar till att begränsa blåkrabbans population och ger småskaliga fiskare mer pengar.

Ett undervattensskred skakar om havsbotten. Det förstör livsmiljön för många marina arter och blockerar deras vandringsvägar. En tsunami slår mot kusten och skadar fiskebåtar.

En skandal avslöjar att viss fisk som sålts som "lokal" i själva verket var importerad. Människor känner sig lurade och slutar köpa fisk och skaldjur. Lokala fiskare förlorar pengar och allmänhetens förtroende.

Ett krig bryter ut i regionen. Länderna slutar samarbeta för att skydda havet och det illegala fisket blomstrar. Alla drabbas, från småskaliga fiskare till restaurangägare.

En kraftig marin värmebölja drabbar Svarta havet och påverkar vissa havsdjurs vandringar. Detta orsakar oåterkalleliga skador på vissa kelpskogar och sjögräsängar, som är avgörande livsmiljöer för många marina arter. Värmeböljor är också skadliga för människor.

Bulgarien och Rumänien undertecknar ett avtal om att skapa det största marina skyddsområdet någonsin i Svarta havet. Det ger havsdjur en trygg plats att leva och växa på. Det hjälper också de båda länderna att samarbeta bättre, men vissa fiskare får inte längre fiska där.

